

ת"פ 46189/01/16 - חליל אל סייד, א.ס. חליל בע"מ נגד מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה, המרכז לגביית קנסות, ע"י שי-לי סנהדראי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 46189-01-16 מדינת ישראל נ' א.ס. חליל בע"מ ואח'

מספר בקשה: 18

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המבקשים:

1. חליל אל סייד
 2. א.ס. חליל בע"מ
- שניהם על ידי עו"ד ערן אביטל ועו"ד אלעד כהן

נגד

המשיבים:

מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה
ע"י עו"ד אסף תומר
המרכז לגביית קנסות
ע"י שי-לי סנהדראי

החלטה בבקשה לביטול תוספות פיגורים

1. מן הטעמים שאפרט להלן, לאחר עיון בבקשה, בתגובות המשיבות ובתשובות המבקשים, החלטתי למחוק את הבקשה בשל היעדר מיצוי הליכים מול המרכז לגביית קנסות.

2. המבקשים - חברת א.ס. חליל בע"מ וחליל אלסייד - הורשעו ביום 6.6.2018 על סמך הודאותיהם בהפעלה ללא רישיון של תחנת מעבר לפסולת בניין. על המבקשים נגזר, בין היתר, לשלם לקרן לשמירת הניקיון קנסות בגובה 250,000 ₪ (מבקשת 1) ו-150,000 ₪ (מבקש 2), ונקבע שהתשלום הראשון של שני הקנסות ישולם בתאריך 1.8.2018. במסגרת גזר הדין הוריתי לתביעה להמציא למבקשים את שוברי תשלום הקנסות.

3. ביום 12.12.2021 פנו המבקשים לבית המשפט בבקשה לבטל את תוספת הפיגורים שנוספה לקנסות עקב אי תשלומם או לחילופין לצמצם את תוספת הפיגורים לגובה של הפרשי הצמדה וריבית בלבד. לפי האמור בבקשה, הפנייה לבית המשפט באה בעקבות דרישה שקיבלה מבקשת 1 מהמרכז לגביית קנסות בחודש אוקטובר 2021 לתשלום הקנס של 250,00 ₪ בתוספת תוספת פיגורים בסך 187,500 ₪ (סך הכל 437,500 ₪). לפי הנטען בבקשה, מבקש 2 לא קיבל עד היום כל שובר לתשלום או התראה על אי תשלום. בבקשה נכתב כי ביום 26.10.2021 פנו המבקשים למרכז לגביית קנסות בבקשה לביטול תוספות הפיגורים ופריסת תשלום הקנסות, אך בבירור טלפוני שערכו מול המרכז נאמר להם שעליהם להגיש בקשה זו לבית המשפט.

4. המבקשים נימקו את בקשתם במספר נימוקים: ראשית, לטענתם, הם לא קיבלו את שוברי התשלום מהמשרד להגנת הסביבה כפי שנקבע בגזר הדין, ובשל כך נמנע מהם לשלם את הקנסות במועדים שנקבעו לכך. לטענת המבקשים, המשרד לא שלח את השוברים כלל, או שלח אותם לכתובות שגויות של הנאשמים (כך לפי אישורי המשלוח שהציג המשרד להגנת הסביבה) וגם לא שלח אותם לבאי כוחם של המבקשים. כעדות לכך טענו המבקשים שמכתב התשובה של המרכז לגביית קנסות שנשלח אל באי הכוח הגיע ליעדו וכך גם שוברי תשלום של קנסות שהוטלו על המבקשים בתיק אחר (ואלו גם שולמו במועד). שנית, לטענתם, המשרד להגנת הסביבה והמרכז לגביית קנסות הפגינו "חוסר מעש" בכך שלא התריעו בפניהם על אי התשלום בסמוך למועד שבו היה עליהם להתחיל לשלם את הקנסות. זאת, בניגוד למבקשים שפנו אל המרכז לגביית קנסות מיד לאחר קבלת ההודעה על אי תשלום הקנס באוקטובר 2021. לבסוף, טענו המבקשים שמצבם הפיננסי הקשה, שהוחמר בשל מגפת הקורונה, מצדיק את בקשתם לביטול תוספת הפיגורים. כסימוכין לטענה זו, צירפו המבקשים לבקשתם מסמך מרואה החשבון של מבקשת 1, המצביע לכאורה על הפסדים של מבקשת 1 בשנים 2018-2020 - הפסדים שמשליכים גם על מצבו של מבקש 2, שהוא בעליה של מבקשת 1.

5. המבקשים, לטענתם, "לא ראו טעם" בהמשך ההליכים מול המרכז לגביית קנסות לאחר קבלת תשובתו, כיוון שלא הייתה בתשובה (להבנתם) התייחסות ל"טענות הליבה" שהועלו בבקשתם. בנוסף, לטענתם, עילת הבקשה שהציגו אינה כלכלית בלבד, ולכן לא ראוי שהמרכז לגביית קנסות הוא שיחליט בה.

6. לעמדת המשרד להגנת הסביבה, אין לקבל את הבקשה הן משום שהמבקשים לא מיצו את ההליך המנהלי בעניינם, והן משום שלא הציגו נימוקים מספקים לקבלת הבקשה. לטענת המשרד, השוברים לתשלום הקנס נשלחו למבקשים כשבועיים לאחר מתן גזר הדין, ביום 18.6.2018, באמצעות דואר רשום (המשרד צירף לתגובתו אישור על משלוח זה). כמו כן, לטענת המשרד, בהליכים משפטיים אחרים שניהל מול המבקשים לאחר מתן גזר הדין בתיק זה, לא טענו המשיבים או בא כוחם באף שלב שלא קיבלו את השוברים לתשלום הקנס שנגזר עליהם במסגרת התיק שהתנהל בפניו. ב"כ המשרד ציין שבהליך האחר ביקש בא כוחם של המבקשים ששוברי תשלום עבור קנס שנגזר עליהם במסגרת אותו הליך, יישלחו לכתובתו, אך בתיק שבפניו לא עשה כן.

7. עוד טוען המשרד שפנייתם של המבקשים למרכז לגביית קנסות באוקטובר 2021 נדחתה בשל חוסר במסמכים תומכים, והמבקשים הוזמנו לפנות מחדש למרכז הגבייה עם המסמכים הנדרשים, אך במקום זאת פנו לבית המשפט, ולטענת המשרד נמנעו בכך ממיצוי ההליך המנהלי שהיה פתוח בפניהם.

8. לבסוף טוען המשרד שטענות המבקשים לא מגבשות "סיבות סבירות" לאי תשלום הקנס במועדו, כדרישת סעיף 69(א) לחוק העונשין. זאת, כיוון שהמבקשים לא טרחו לברר במועד מוקדם יותר מדוע לא קיבלו את שוברי התשלום, ופנו למרכז לגביית קנסות רק למעלה משלוש שנים לאחר קבלת גזר הדין שבו נקבע מועד תחילת התשלומים; וכן לא עולים מהבקשה נימוקים אחרים המצדיקים לפי הפסיקה ביטול תוספת פיגורים כגון הליך שיקומי שעבר נאשם, קשיים בריאותיים שלו, תלות קיומית בקצבאות וכדומה. אשר לטענת

המשיבים שקשייהם הכלכליים מצדיקים לפטור אותם מתשלום תוספת הפיגורים, טוען המשרד שהמסמך שהפיק רואה החשבון של מבקשת 1 לא כולל נתונים המצביעים על קושי כלכלי אמיתי. המשרד מדגיש בתגובתו שרואה החשבון לא מצהיר במפורש במכתבו שהמשך קיומו של העסק (מבקשת 1) יועמד בסיכון בשל תשלום תוספת הפיגורים.

9. מתגובת המרכז לגביית קנסות עולה שחובה של מבקשת 1 נועד לתשלום החל מתאריך 1.12.2018, בעוד שהמועד לתחילת תשלומיו של מבקש 2 נדחה בשל הליך ערעור לתאריך 1.10.2019. מאחר שלא שולמו, הועברו חובותיהם של המבקשים לטיפול המרכז ביום 9.9.2021. למעט שתי דרישות תשלום שהפיק, טרם נקט המרכז הליכי גבייה נגד המבקשים. בתשובתו של המרכז לגביית קנסות לפנייתם של המבקשים (מיום 28.10.2021), צוין כי לא ניתן לדון בבקשתם בשל היעדר מסמכים תומכים, אך הובהר שהם יכולים להגיש בקשה חדשה ומנומקת, בליווי פירוט הנסיבות לאי תשלום החוב ומסמכים כמפורט בתשובת המרכז. לפי עמדת המרכז, אין להיעתר לבקשה כיוון שבפני המבקשים פתוחה האפשרות למצות את ההליך שבו החלו מול המרכז לגביית קנסות. המרכז מדגיש בתגובתו כי סמכותו היא סמכות מקבילה לסמכותו של בית המשפט.

דין והכרעה

10. כפי שנטען הן על ידי המבקשים והן על ידי המשיבות, אין חולק כי לבית המשפט ולמרכז לגביית קנסות סמכות מקבילה להכריע בבקשה לביטול תוספת פיגורים בגין אי תשלום קנס או תשלום מאוחר של קנס שהטיל בית המשפט במסגרת גזר דין. סמכויות אלה קבועות בסעיף 69 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (לגבי בית המשפט), ובסעיף 5ג לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995 (לגבי המרכז).

11. בניגוד לטענת המבקשים, השיקולים שאותם על המרכז לגביית קנסות לשקול לפי החוק לשם קבלת החלטה בבקשה מעין זו שהגישו אינם כלכליים בלבד, אלא כוללים גם "סיבות סבירות לאי תשלום החוב" ו"נסיבות אישיות מיוחדות" (כך לפי סעיף 5ג לחוק המרכז לגביית קנסות). לפיכך, הטענה שהמרכז לגביית קנסות אינו הגוף המתאים לבחינת שיקולים שאינם כלכליים, אינה מבוססת ואינה מצדיקה העברת הטיפול בבקשה מן המרכז לגביית קנסות לבית המשפט.

12. המבקשים נמנעו מפניה חוזרת למרכז לגביית קנסות ופנו לבית המשפט, אף על פי שלטענת המרכז הם לא הופנו לבית המשפט, אלא הובהר להם שהם יכולים לפנות שוב ולצרף לבקשתם מסמכים המבססים את טענותיהם.

13. על המבקשים למצות את ההליך מול המרכז לגביית קנסות בפניה חוזרת בצירוף מסמכים התומכים בבקשתם כפי שהנחה אותם המרכז. כאמור לעיל, בהתאם להוראות החוק המבקשים יכולים להעלות בפני המרכז לא רק טיעונים הנוגעים למצבם הכלכלי כיום.

14. הואיל וההליכים מול המרכז לגביית קנסות לא מוצו, וכיוון שאינני מכריע בבקשה לגופה או מחווה דעה על נימוקיה, אני מוחק את הבקשה שבפניי ואינני דוחה אותה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה טבת תשפ"ב, 29 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.